

## KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2007 rd

### Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret

#### INLEDNING

##### **Remiss**

Riksdagen remitterade den 18 juni 2007 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (RP 38/2007 rd) till kulturutskottet för beredning.

##### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

- regeringsråd Kaija Suorsa-Aarnio, undervisningsministeriet
- projektchef Ritva Sammalkivi, Utbildningsstyrelsen
- styrelseledamot Mikko Majander, Förbundet för Studentföreningar vid Yrkeshögskolorna i Finland rf

- specialmedarbetare Inkeri Toikka, Finlands Kommunförbund
- utbildningspolitisk sekreterare Juhana Harju, Finlands studentkårers förbund FSS
- projektchef Riikka-Maria Yli-Suomu, Förening för utbildningsanordnare
- intressebevakningssekreterare Karri Heikkilä, Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund SAKKI rf
- ordförande Antti Melander, Förbundet för Gymnasisterna i Finland
- ordförande Karo Kautonen, Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry.

Dessutom har länsstyrelsen i Södra Finlands län lämnat ett skriftligt utlåtande.

#### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret. Inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen införs ett elektroniskt ansökningssystem vid gemensam ansökan våren 2008 för sådan utbildning som omfattas av systemet. Meningen är att det elektroniska ansökningssystemet senare ska utvidgas så att det också täcker in annan utbildning på andra stadiet än sådan som omfattas av systemet för gemensam ansökan. Reformen av ansökningssystemet och nya elektroniska da-

taöverföringssystemen betyder färre nivåer och överlappningar i ansöknings- och antagningsfunktionerna.

I det nuvarande systemet för gemensam ansökan har länsstyrelserna en mängd uppgifter med att kontrollera, lagra och posta ansökningsblanketter. I det elektroniska systemet behövs detta arbete inte längre. De av länsstyrelsernas uppgifter i anknytning till gemensam ansökan som fortfarande behövs i det nya elektroniska ansök-

ningssystemet flyttas över på utbildningsstyrelsen.

Utbildningsstyrelsen uppgifter i anknytning till antagningsregistret föreslås bli preciserade i lagen. Utbildningsstyrelsen ska fortfarande vara ansvarig för antagningsregistret. Den ska ha ansvar för att samla in data för antagningsregistret och för att genomföra ansökningssystemen i hela landet samt för att tillhandahålla allmän information, vägledning och rådgivning när det gäller ansökning och antagning till utbildning. Ansökningar i pappersform ska inte längre skickas till länsstyrelsernas byråer för gemensam ansökan, utan till Utbildningsstyrelsen, som ser till att föra in ansökningarna i ansökningsregistret.

Anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning sänder för närvarande manuellt de uppgifter som behövs för antagning som studerande och uppgifter om mottagande av studieplats till länsstyrelserna. I det elektroniska an-

sökningssystemet för utbildningsanordnarna in de här uppgifterna elektroniskt utan mellanhänder direkt i ansökningsregistret. Anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning ska för Utbildningsstyrelsens räkning vara registeransvariga för antagningsregistret när det gäller registret för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning.

Registret för gemensam ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning omvandlas till ett register för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning, eftersom datainnehållet i registret utsträcks också till sådan utbildning på andra stadiet som inte omfattas av gemensam ansökan. Registret är tväspråkigt.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Enligt förslaget tillämpas lagen för första gången vid ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning som inleds läsåret 2008—2009.

## **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

### ***Motivering***

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att förslaget behövs och är angeläget. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar. Det är ett stort och viktigt projekt att inrätta ett elektroniskt antagningsregister för ansökning till yrkesutbildning och gymnasieutbildning, och det kommer att göra den gemensamma ansökningsprocessen enklare och effektivare. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

Det ligger i alla parter intresse att ansökningsprocessen förenklas för de sökande och de som anordnar utbildning och att funktionerna koncentreras till utbildningsstyrelsen och överlappningar rensas ut.

Vid utfrågningen av sakkunniga har utskottet gjorts uppmärksam på dataskyddet och datasäkerheten i det nya systemet. Utskottet konstaterar att ändamålet med antagningsregistret och delregistren definieras i 2 § i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret. Ändamålet hänger nära samman med relevantag-

ningen. Uppgifterna får inte användas för något annat syfte än det som anges i lagen. I 5 § föreskrivs till vem och för vilket ändamål utbildningsstyrelsen får lämna ut uppgifter ur registret. Det är viktigt att satsa på dataskydd och datasäkerhet i reformen, anser utskottet. Meningen är att bygga upp systemet på samma sätt som de nuvarande elektroniska ansökningssystemen vid yrkeshögskolorna. I ansökningsregistret bör det inte heller införas sekretessbelagda uppgifter, t.ex. om någons hälsotillstånd.

Utskottet framhåller hur viktigt det är med styrning i efterhand när det gemensamma ansökningssystemet utvecklas. För att förebygga att ungdomar marginaliseras spelar det en väsentlig roll att det gemensamma ansökningssystemet erbjuder alternativ också för dem som inte blir antagna till utbildning. Studieplatser som inte blivit besatta, samarbete med arbetsförvaltningen och arbetsverkstäder är alla viktiga delfaktorer när det gäller att förebygga marginalisering. Parterna bör samordna sitt arbete effektivt för att hjälpa unga i olika situationer.

Utskottet anser att ett lyckat system kräver satsningar på studiehandledning. De unga får inte tvingas att välja studieplats bara utifrån program på nätet. Det behövs lämplig personlig studiehandledning för att säkerställa att alla har en möjlighet till fortsatta studier efter grundskolan och för att förebygga avhopp från utbildningen. Utskottet hänvisar också till sina överväganden om studiehandledning i samband med behandlingen av regeringens åtgärdsberättelse 2006 (KuUU 3/2007 rd — B 4/2007 rd).

Utskottet efterlyser information och utbildning för behöriga parter när systemet införs. Det måste avsättas tillräckligt med medel för att genomföra systemet.

**Förslag till beslut**

Med stöd av det ovan anförda föreslår kulturutskottet

*att lagförslaget godkänns utan ändringar.*

Helsingfors den 12 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml  
vordf. Tuomo Hänninen /cent  
medl. Claes Andersson /vänst  
Timo Heinonen /saml  
Sanna Lauslahti /saml (delvis)  
Jukka Mäkelä /saml  
Mikaela Nylander /sv  
Lauri Oinonen /cent

Tuula Peltonen /sd  
Tuomo Puumala /cent  
Leena Rauhala /kd  
Tommy Tabermann /sd  
Jutta Urpilainen /sd  
Mirja Vehkaperä /cent  
Henna Virkkunen /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.